

Присяга державного службовця в Україні: процедурно-управлінський аспект

Андреев В. О., Національна академія державного управління при Президентові України

Стаття присвячена дослідженню питань процедури організації та управління процесом складання Присяги державним службовцем в Україні. Опрацьоване чинне законодавство, яке регулює процедуру організації та приведення особи до Присяги працівника державної служби. В статті наведені особливості процедури складання присяги іншими суб'єктами державно-владних повноважень.

Відстоюється позиція, що процедура приведення особи до Присяги державного службовця є особливою формою державного управління, яка полягає у здійсненні дій правового характеру. Акцентується увага на тому, що складання присяги є важливою формою управлінської діяльності і завжди тягне за собою юридичний наслідок, який змінює правове становище громадянина.

Автором обґрунтовані власні пропозиції та рекомендації, які направлені на підняття статусу присяги державного службовця і удосконалення управлінської складової її проведення. Зокрема, зазначається, що Закон України «Про державну службу», який врегульовує окремі питання управління та процедури прийняття Присяги державним службовцем, містить окремі правові прогалини та невизначеності, які доцільно виправити через процедури внесення змін у текст Закону. Крім того, є нагальна необхідність розробити та прийняти окреме Положення про порядок складання Присяги державного службовця, в якому чітко прописати процедурно-управлінські аспекти прийняття Присяги державного службовця. Автор вважає, що зміст Присяги не повинен зводитись до формального та символічно-церемоніального акту, а повинен мати, насамперед, нормативний характер. Це дасть змогу особі, яка складає Присягу, більш глибоко сприйняти значущість Присяги як не просто звичайної процедури, а акту, який наділяє службовця правами та обов'язками, які він повинен неухильно виконувати на благо України та її громадян. Тільки через чітке нормативне закріплення процедури проведення Присяги державного службовця, вона набуде зовсім іншого змісту і перетвориться із формального інституту в дійсно дієвий і важливий інститут.

Ключові слова: присяга; публічна служба; державна служба; державний службовець; процедура складання присяги; управління

Claim of public service in Ukraine: procedural and administrative aspect

Andriev V. A., National Academy of Public Administration under the President of Ukraine

The article is devoted to the study of the procedures for organizing and managing the process of oath of office by a public servant in Ukraine. Working out the current legislation, which regulates the procedure for organizing and bringing the person to the oath of the civil servant. The article presents the peculiarities of the procedure for the oath of office by other subjects of state power.

The position is that the procedure for bringing a person to the oath of a public servant is a special form of public administration, which consists in the implementation of legal acts. The emphasis is on the fact that the taking of oath is an important form of management activity and always entails a legal consequence that changes the legal status of a citizen.

The author substantiates his own proposals and recommendations aimed at raising the status of oath of a civil servant and improving the managerial component of its conduct. In particular, it is noted that the Law of Ukraine «On Civil Service», which regulates certain issues of governance and procedures for the adoption of the Oath by a civil servant, contains separate legal gaps and uncertainties that are advisable to be remedied through the procedures for amending the text of the Law. In addition, there is an urgent need to develop and adopt a separate Provision on the procedure for drawing up an Oath of the Civil Servant, which clearly prescribes the procedural and managerial aspects of the acceptance of the Oath of the Civil Servant. The author believes that the meaning of the Oath should not be reduced to a formal and symbolic-ceremonial act, but should have, first of all, normative character. This will enable the person making the oath to more deeply perceive the significance of the Oath as not just an ordinary procedure, but an act that gives an employee the rights and duties that he must steadfastly

perform for the benefit of Ukraine and its citizens. Only through a clear normative consolidation of the procedure for overseeing a civil servant will it acquire a totally different content and transform itself from a formal institute into a truly effective and important institution.

Keywords: oath; public service; civil service; civil servant; oath of office; management

Присяга государственного служащего в Украине: процедурно-управленческий аспект

Андреев В. А., Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

Статья посвящена исследованию вопросов процедуры организации и управления процессом принятия Присяги государственным служащим в Украине. Отработано действующее законодательство, регулирующее процедуру организации и приведения гражданина к Присяге работника государственной службы. В статье приведены особенности процедуры принятия присяги другими субъектами государственно-властных полномочий.

Отстаивается позиция, что процедура приведения гражданина к Присяге государственного служащего является особой формой государственного управления, заключающаяся в осуществлении действий правового характера. Акцентируется внимание на том, что принесение присяги является важной формой управленческой деятельности и всегда влечет за собой юридические последствия, меняющие правовое положение гражданина.

Автором обоснованы свои предложения и рекомендации, направленные на повышение статуса присяги государственного служащего и совершенствование управленческой составляющей ее проведения. В частности, отмечается, что Закон Украины «О государственной службе», который регулирует отдельные вопросы управления и процедуры принятия Присяги государственным служащим, содержит отдельные правовые пробелы и неопределенности, которые целесообразно исправить через процедуры внесения изменений в текст Закона. Кроме того, есть насущная необходимость разработать и принять отдельное Положение о порядке принятия Присяги государственного служащего, в котором четко прописать процедурно-управленческие аспекты принятия Присяги государственного служащего. Автор считает, что содержание Присяги не должно сводиться к формальному и символично-церемониальному акту, а должно иметь, прежде всего, нормативный характер. Это позволит лицу, принимающему Присягу, более глубоко воспринять значимость Присяги как не просто обычной процедуры, а акта, который наделяет служащего правами и обязанностями, которые он должен неукоснительно выполнять на благо Украины и ее граждан. Только через четкое нормативное закрепление процедуры проведения Присяги государственного служащего, она приобретет совсем иной смысл и превратится из формального института в действительно действенный и важный институт.

Ключевые слова: присяга; публичная служба; государственная служба; государственный служащий; процедура принятия присяги; управление

Постановка проблеми.

Становлення Української державності потребує досить ґрунтовних змін в усіх сферах функціонування суспільства з урахуванням накопиченого як власного, так і зарубіжного досвіду, а також врахування міжнародно-правових стандартів. Положення стратегічного документа «Україна-2020» передбачають проведення комплексної системи реформ, які мають на меті побудову ефективної, дієвої, гласної та професійної системи державного управління з урахуванням визнаних та апробованих європейських цінностей.

На сучасному етапі державно-правових реформ, коли існує необхідність нової генерації висококваліфікованих державних службовців,

які здатні ефективно на високому професійному рівні здійснити ці реформи, актуальним постає питання управління людських ресурсів в органах державної та самоврядної влади. Останнім часом усе більше активізуються наукові дослідження в напрямку розробки механізмів формування та реалізації ефективної системи управління персоналом на державній службі. У цьому контексті питання приведення до присяги державних службовців набуває особливого значення, оскільки тільки висококомпетентні державні службовці можуть сформулювати професійну і високоефективну публічну службу.

Попри перманентне та динамічне зростання наукових досліджень, предметом яких виступають

окремі аспекти становлення та розвитку державної служби в Україні, а також розроблення нормативно-правової бази в цій сфері, управлінсько-процедурні питання організації присяги державних службовців є доволі дискусійними та недостатньо визначеними в сучасній науковій доктрині.

Формування та розвиток управління кар'єрою державних службовців здійснюється на тлі нової парадигми політики державної служби, яка, на нашу думку, полягає в наявності у кандидата на заміщення посади державного службовця відповідних моральних та ділових якостей, які б спонукали службовця до дотримання службової дисципліни, яка, насамперед, вимагає неухильного додержання Присяги державного службовця.

Зміст присяги закріплює головні цінності, яких повинен дотримуватись державний службовець під час виконання своїх службових обов'язків. Існують не вирішені питання в правовому регулюванні процедури Присяги державного службовця, наслідком чого є відсутність єдиної усталеної універсальної процедури приведення особи до Присяги державного службовця. Тому на практиці зустрічаємо рівні процедури приведення державного службовця до присяги, що призводить до необхідності наукового дослідження та чіткого правового закріплення даного інституту.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою.

У процесі написання статті було використано праці фахівців державного управління, конституційного й адміністративного права, зокрема: Ю. Битяка [1], Л. Біла-Тіунової [2], К. Ващенко [3], О. Воронько [4], С. Дубенка, Ю. Ковбасюк, В. Куйбіди, І. Лопушинського, Н. Нижник, О. Пархоменко-Кучевіл [5], С. Серьогіна [6] та ін.

Формулювання цілей (мети) статті.

Головною метою наукової статті є розкриття концептуальних процедурно-управлінських засад прийняття Присяги державним службовцем в Україні. Опрацювання нормативних джерел та практичних аспектів процедури складання Присяги державним службовцем.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Інститут державної присяги є поширеним явищем, яке охоплює практично усіх публічних службовців, за якими закріплені повноваження здійснювати владні державні та самоврядні функції. Беручи до уваги положення діючого національного законодавства, на державних службовців покладається обов'язок скласти присягу на вірність українському народові.

Україна має давню історію державотворення і питання присяги державних службовців знахо-

дило своє закріплення як у звичаях та традиціях українського народу, так і в правових документах. Нинішня традиція прийняття присяги державних службовців також має своє історичне підґрунтя. Так, за часів Гетьманату П. Скоропадського (1918 р.) важливим було питання організації проходження державної служби. Систематизація та впорядкованість інституту державної служби України відбулися саме в цей період. Усі державні службовці поділялися на класи за посадою і пенсійним забезпеченням. Державні службовці того часу складали урочисту обітницю, яка була затверджена окремою Постановою Ради міністрів «Про урочисту обітницю урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Державі» від 30.05.1918 р. [7].

Одразу слід зауважити, що за правовою регламентацією присяга може мати формалізований і неформалізований характер. Неформалізована присяга не має юридичної сили, а є морально-психологічним актом особи, яка її складає. До такого виду присяги можна віднести присягу «Клятва Гіппократа», яку складають медичні працівники. Формалізовану присягу в обов'язковому порядку складають особи, які вступають на військову службу, до правоохоронних органів, а також на посади до органів законодавчої, виконавчої та судової влади, відповідно до вимог чинного законодавства [8]. Серед формалізованих присяг особливе місце посідає присяга державного службовця, яка має важливе значення для отримання статусу державного службовця. Закон України «Про державну службу» чітко фіксує положення, що особа, призначена на посаду державної служби вперше, публічно складає Присягу державного службовця та з цього моменту набуває статусу державного службовця. У свою чергу служба управління персоналом у день призначення особи на посаду державної служби організовує проведення даного заходу, а також ознайомлює державного службовця під підпис із правилами внутрішнього службового розпорядку та посадовою інструкцією.

Присяга державного службовця має певне номінаційно-сакральне значення як в Україні, так і за кордоном. Так, у ряді державах Європейського Союзу присяга державного службовця передбачає відповідну клятву перед Богом та Батьківщиною. Наприклад, Кодекс поведінки публічних адміністративних співробітників Греції від 9 лютого 2007 р. визначає: «Присягаюся зберігати віру у свою Батьківщину, дотримуватися Конституції та законів і виконувати свої обов'язки чесно та сумлінно». Натомість особи, які заявляють про те,

що не сповідують жодної релігії або не сповідують релігію, яка допускає можливість давати клятву, дають зобов'язання такого змісту: «Керуючись своєю честю та сумлінням, заявляю, що зберігатиму віру в Грецію, буду дотримуватися Конституції та законів і виконувати свої обов'язки чесно та сумлінно» [9].

Для України є доцільним підняти рівень урочистості процедури складення Присяги державного службовця. Текст та порядок складення присяги затверджені частиною першою статті 36 Закону України «Про державну службу». Так, саме на рівні закону закріплено текст такого змісту: «Усвідомлюючи свою високу відповідальність, урочисто присягаю, що буду вірно служити українському народові, дотримуватися Конституції та законів України, втілювати їх у життя, поважати та охороняти права, свободи і законні інтереси людини і громадянина, честь держави, з гідністю нести високе звання державного службовця та сумлінно виконувати свої обов'язки». Слід наголосити, що відповідно до частини четвертої зазначеної статті, відмова кандидата, який пройшов конкурс на посаду державної служби, від складення Присяги має своїм наслідком відмову від зайняття відповідної посади державного службовця.

Слід звернути увагу на той факт, що визначення службової дисципліни, яке міститься в Законі України «Про державну службу», стосується саме додержання засад присяги. Службова дисципліна – неухильне додержання Присяги державного службовця, сумлінне виконання службових обов'язків та правил внутрішнього службового розпорядку.

Незважаючи на прийняття Закону України «Про державну службу» в редакції від 2015 року, питання процедури прийняття присяги державним службовцем розглядається в контексті номінальної умови набуття особою офіційних владних повноважень делегований державою, що впливає із нечітко сформульованих вимог до процесу управління приведення особи до складання Присяги державного службовця. Відповідно, законодавцем чітко не визначена організація прийняття Присяги державним службовцем, що не піднімає значущість та важливість Присяги як юридичного факту зміни правового статусу особи і не виділяє її з іншими урочистими церемоніями і заходами.

На наше переконання, юридичний факт складання Присяги державного службовця прямо пов'язаний із набуттям особою відповідного спеціального державного статусу, що передбачає надання йому прав і обов'язків, при цьому наслід-

ком за невиконання або неналежне виконання яких є юридична відповідальність. Саме тому питання організації та управління процесом складання присяги як підстави набуття статусу державного службовця в Україні є й сьогодні актуальною.

Проходження державної служби це складний процес, кожна зі стадій якого потребує чіткої правової регламентації. Виходячи з цього, Присяга державного службовця є одним із важливих елементів інституту державної служби, і організація та управління процесом складання Присяги державного службовця, як однієї з перших стадій проходження державної служби, вимагає чіткого правового регулювання. Відповідно до ч. 2 ст. 36 Закону України «Про державну службу», особа, яка претендує на заміщення посади державного службовця, виголошує Присягу у присутності державних службовців структурного підрозділу, на посаду в якому її призначено, та представників служби управління персоналом, а також підписує текст Присяги із зазначенням дати її складання, при цьому Закон досить поверхнево зрегулював ряд питань, пов'язаних зі складанням Присяги держслужбовця. Наприклад, не чітко визначено де і за присутності кого виголошується присяга, роль керівника в процесі складання присяги також не прописана.

Проаналізувавши положення вищезазначеного Закону, можна констатувати, що законодавцем не визначено місце складання Присяги, на відміну від інших видів Присяги. Так, наприклад, судді складають присягу в приміщенні із символами влади, а майбутні працівники поліції складають Присягу біля пам'ятних стел, пам'ятників, знаків загиблих працівників правоохоронних органів із метою патріотичного виховання особового складу. Таким чином, місце приведення особи до складання Присяги державного службовця визначає служба управління персоналом на власний розсуд.

Також хотілося б наголосити, що ст. 36 Закону України «Про державну службу» закріплює перелік осіб, які присутні при складанні Присяги державним службовцем, а саме: державні службовці структурного підрозділу, до якого зараховується особа, а також представники служби управління. Не зрозумілим залишається питання про відсутність у даному переліку керівника державного органу, а також інших службових осіб вищих рангів, що говорить знову ж таки про присягу як про формальний акт волевиявлення службовця. Так, наприклад, на урочистостях із нагоди прийняття Присяги працівниками поліції присутній керівник поліції, керівники інших правоохорон-

них органів, ветерани МВС. Під час складання Присяги депутатами Верховної Ради України присутні народні депутати попереднього скликання, Президент України, Прем'єр-міністр та інші державні та посадові службовці.

Актом державного управління є акт призначення на посаду державного службовця. В залежності від категорії посади державного службовця акт може бути у вигляді указу, постанови, наказу або рішення. Тобто, акт про призначення державного службовця є складовою організацій Присяги державного службовця, так як юридичним фактом набуття особою статусу державного службовця є складання присяги. Організація прийняття Присяги державним службовцем є правовою формою державного управління, так як наслідком такої дії є набуття особою статусу державного службовця – юридичного факту, який в свою чергу генерує державно-правові відносини.

Разом із тим, законодавцем покладений обов'язок на державний орган, до якого зараховується службовець інформувати одночасно з виданням відповідного акту про призначення на посаду органи державної фіскальної служби про укладення трудового договору. Повідомлення державної фіскальної служби є обов'язковою складовою укладання трудового договору.

Таким чином, дата початку виконання посадових обов'язків не співпадає з датою видання акта про призначення. Це говорить про те, що такий юридичний факт, як складання Присяги державного службовця, не є юридичною підставою фактичного початку роботи і оплати праці державного службовця.

Ч. 5 ст. 31 Закону України «Про державну службу» покладає обов'язок організації складання Присяги державного службовця на службу управління персоналом відповідного органу державної влади, до якої вступає особа на державну службу. Управління персоналом у системі державної служби – це цілеспрямована та скоординована діяльність фахівців у сфері формування та ефективного використання кадрового потенціалу.

Відповідно до ст. 18 Закону України «Про державну службу» служба управління персоналом це структурний підрозділ або посада спеціаліста з питань персоналу з прямим підпорядкуванням керівнику державної служби. В свою чергу ч. 4 ст. 18 закріплює норми щодо затвердження «Типового положення про службу управління персоналом державного органу», який закріплює основні завдання та функції служби управління персоналом.

Хотілося б звернути увагу на основні завдання та функції служби управління персоналом відповідно організації складання Присяги державним службовцем. Служба управління персоналом відповідно до розділу другого «Типового положення про службу управління персоналом державного органу» організовує складання Присяги державного службовця, який уперше вступає на державну службу [10]. При цьому в положенні відсутній опис самої процедури прийняття Присяги державним службовцем. Аналіз Закону України «Про державну службу» також не містить положень щодо зазначеної процедури. Законодавець не прописує процедурних норм, а натомість зазначає вторинні (додаткові) завдання, які повинен виконувати структурний підрозділ або посадова особа, яка провадить кадрову політику в державному органі задля організації приведення особи до складання присяги.

На нашу думку, необхідно законодавчо закріпити положення, що Присяга державних службовців відбувається за умови наявності на місці складання присяги державних символів. Процедура складання Присяги повинна починатися і закінчуватися Державним Гімном України. Відсутність положень у Законі України «Про державну службу» або Типовому положенні щодо обов'язкової наявності державної символіки під час прийняття Присяги державним службовцем вбачається, на нашу думку, неприпустимою, адже державні символи є складовими державної служби в цілому.

Так, наприклад, на засіданні, на якому новообраний Президент України складає Присягу, окрім символів державної влади, обов'язковими є державні символи, відповідно до Конституції України: Державний Прапор України, Державний Герб України та Державний Гімн України, який в свою чергу виконується на початку засідання з нагоди інавгурації Президента. Це передбачено і щодо організації прийняття Присяги депутатами Верховної Ради України, а також працівників Національної поліції України. Щодо останніх, то відповідно до порядку складання присяги працівниками Національної поліції Державний прапор України виноситься під урочистий марш, а Державний Гімн України виконується після складання Присяги працівниками.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Як підсумок, слід зазначити, що Закон України «Про державну службу», який врегульовує окремі питання управління та процедури прийняття Присяги державним службовцем, містить окремі правові прогалини та невизначеності.

ності, які, на наше переконання, доцільно виправити через процедури внесення змін у текст Закону. Крім того, є нагальна необхідність розробити та прийняти окреме Положення про порядок складання Присяги державного службовця, в якому чітко прописати процедурно-управлінські аспекти прийняття Присяги державного службовця.

Вважаємо, що зміст Присяги не повинен зводитись до формального та символічно-церемоніального акту, а повинен мати, насамперед, норматив-

ний характер. Це дасть змогу особі, яка складає Присягу, більш глибоко сприйняти значущість Присяги як не просто звичайної процедури, а акту, який наділяє службовця правами та обов'язками, які він повинен неухильно виконувати на благо України та її громадян. Тільки через чітке нормативне закріплення процедури проведення Присяги державного службовця вона набуде зовсім іншого змісту і перетвориться із формального інституту в дійсно дієвий і важливий інститут.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

1. Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія / Ю. П. Битяк. – Харків: Право, 2005. – 304 с.
2. Біла-Тіунова Л. Р. Службова кар'єра державного службовця: поняття та особливості / Л. Р. Біла-Тіунова // Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія». – 2012. – Т. 11. – С. 127-139.
3. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу» / Ред. кол. К. О. Ващенко, І. Б. Коліушко, В. П. Тимошук, В. А. Дерезь (відп. ред.). – Київ: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 796 с.
4. Воронько Л. О. Успішна кар'єра державного службовця: сутність, умови та фактори побудови / Л. О. Воронько // Державне управління: теорія та практика. – 2013. – № 1.
5. Пархоменко-Куцевіл О. Формування, розвиток та модернізація державних посад: концептуально-методологічні засади / О. Пархоменко-Куцевіл. – Київ: ФАДА, ЛТД, 2010. – 296 с.
6. Сорокіна Н. Етизація публічної служби як чинник гуманізації суспільства: зарубіжний досвід / Н. Сорокіна, Т. Серьогіна // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2015. – № 2. – С. 246-258.
7. Домбровська О. М. До питання про становлення та розвиток державної служби у системі державного управління України / О. М. Домбровська // Демократичне врядування. – 2012. – № 9.
8. Радченко О. І. Конституційно-правова характеристика інституту присяги народного депутата України / О. І. Радченко // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2015. – № 3. – С. 44-50.
9. Кодекс поведінки публічних адміністративних співробітників Греції від 09.02.2007 р. – Режим доступу: http://www.dsnet.gr/Epikairothta/Nomothesia/n3528_07.htm
10. Про затвердження Типового положення про службу управління персоналом державного органу Нацдержслужба України; Наказ, Положення від 03.03.2016 № 47 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 27. – Ст. 1091

REFERENCES

1. Bytyak, Yu.P. (2005). *Derzhavna sluzhba v Ukrayini: orhanizatsiyno-pravovi zasady* [Public Service in Ukraine: Organizational and Legal Foundations]. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
2. Bila-Tiunova, L.R. (2012). Sluzhbova karyera derzhavnoho sluzhbovtsya: ponyattya ta osoblyvosti [Service civil servant career: notions and features]. *Naukovi pratsi Natsional'noho universytetu «Odes'ka yurydychna akademiya», 11*, 127-139 [in Ukrainian].
3. Vashchenko, K.O., Koliushko, I.B., Tymoshchuk, V.P., & Derets' V.A. (Eds.). (2017). *Naukovo-praktychnyy komentar do Zakonu Ukrayiny «Pro derzhavnu sluzhbu»* [Scientific and practical commentary to the Law of Ukraine «On Civil Service»]. Kyiv: FOP Moskalenko O.M. [in Ukrainian].
4. Voron'ko, L.O. (2013). Uspishna karyera derzhavnoho sluzhbovtsya: sutnist', umovy ta faktory pobudovy [Successful civil servant career: the essence, conditions and factors of construction]. *Derzhavne upravlinnya: teoriya ta praktyka, 1* [in Ukrainian].
5. Parkhomenko-Kutsevil, O. (2010). *Formuvannya, rozvytok ta modernizatsiya derzhavnykh posad: kontseptual'no-metodolohichni zasady* [Formation, development and modernization of public positions: conceptual and methodological principles]. Kyiv: FADA, LTD [in Ukrainian].
6. Sorokina, N., & Ser'ohina, T. (2015). Etyzatsiya publichnoyi sluzhby yak chynnyk humanizatsiyi suspil'stva: zarubizhnyy dosvid [Etiquation of public service as a factor in the humanization of society: foreign experience]. *Derzhavne upravlinnya ta mistseve samovryaduvannya, 2*, 246-258 [in Ukrainian].
7. Dombrovs'ka, O.M. (2012). Do pytannya pro stanovlennya ta rozvytok derzhavnoyi sluzhby u systemi derzhavnoho upravlinnya Ukrainy [On the Issue of the Formation and Development of the Civil Service in the System of Public Administration of Ukraine]. *Demokratychnе vryaduvannya, 9* [in Ukrainian].
8. Radchenko, O.I. (2015). Konstytutsiyno-pravova kharakterystyka instytutu pryshahy narodnoho deputata Ukrayiny [Constitutional and Legal Characteristics of the Institute of Oath of the People's Deputy of Ukraine]. *Visnyk Kharkivs'koho*

natsional'noho universytetu vnutrishnikh sprav, 3, 44-50 [in Ukrainian].

9. *Kodeks povedinky publichnykh administratyvnykh spivrobotnykiv Hretsiyi vid 09.02.2007 r. [Code of Conduct for Public Administrative Officers of Greece from February 9, 2007]*. Retrieved from: http://www.dsnet.gr/Epikairothta/Nomothesia/n3528_07.htm [in Ukrainian].

10. Pro zatverdzhennya Typovoho polozhennya pro sluzhbu upravlinnya personalom derzhavnoho orhanu Natsderzhsluzhba Ukrayiny; Nakaz, Polozhennya vid 03.03.2016 № 47 [On Approval of the Model Regulations on the Personnel Management Service of the State Authority of the National Security Service of Ukraine; Order, Regulation of 03.03.2016 № 47]. (2016). *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny*, 27. Art. 1091[in Ukrainian].

Андрєєв Віктор Олександрович

Аспірант

Національна академія державного управління при Президентові України
02000, Київ, вул. Антона Цедіка, 20

Andrievik Viktor

Post-graduate student

National Academy of Public Administration under the President of Ukraine
20, Anton Tsedyk str., Karpynskoho St., Kyiv, 02000, Ukraine

Email: ven73@ukr.net

Цитування: Андрєєв В. О. Присяга державного службовця в Україні: процедурно-управлінський аспект / В. О. Андрєєв // *Аспекти публічного управління*. – 2018. – Т. 6. – № 45 – С 52-58.

Citation: Andrievik, V.O. (2018). Prysiaha derzhavnoho sluzhbovtsia v Ukraini: protsedurno-upravlinskyi aspekt [Claim of public service in Ukraine: procedural and administrative aspect]. *Public administration aspects*, 6 (5), 52-58.

Стаття надійшла / Article arrived: 02.05.2018

Схвалено до друку / Accepted: 15.05.2018